

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4C/15/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614200844
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Ernestová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:7614200844.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves samosudca JUDr. Alena Ernestová v právnej veci navrhovateľky Y. U., W.. XX.X.XXXX, F. T., L. XXX, právne zastúpenej JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou so sídlom v Košiciach, Urbánkova 1562/6 proti odporcovi PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, právne zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a o ochranu spotrebiteľa takto

rozhodol:

Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXX zo dňa 20.8.2012 uzavretá medzi navrhovateľkou a odporcom je neplatná.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Moniky Marjanovič náhradu trov konania v celkovej výške 206,42 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je povinný zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu na súdnom poplatku 99,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej dňa 20.8.2012 so žalovaným účastníkom. Dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvorila v rámci formulárovej typovej spotrebiteľskej zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX. V odôvodnení žalobného návrhu uviedla, že zmluvu považuje za problematickú, nakoľko sú v nej okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia, ktoré sú v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedla, že jedná sa o typovú, formulárovú zmluvu, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa a ktorej súčasťou bola dohoda o zrážkach zo mzdy. Odporca napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa navrhovateľky o vykonávanie zrážok zo mzdy aj napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré byuložilo navrhovateľke povinnosť plniť a žalovaný účastník nemá možnosť tieto zrážky zo mzdy zastaviť. Zamestnávateľ navrhovateľky je v zmysle zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu, pričom veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom.

Žiadosť veriteľa o vykonávanie zrážok zo mzdy adresovaná zamestnávateľovi navrhovateľky - G. W. N.. T. V. navrhovateľka preukázala listom zo dňa 1.3.2013, čím osvedčila vecnú súvislosť medzi zrážkami zo mzdy a spornou dohodou o zrážkach zo mzdy. Spolu so žalobným návrhom navrhovateľka podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia na uloženie povinnosti zamestnávateľovi zdržať sa zrážok zo mzdy navrhovateľky v prospech žalovaného účastníka. O tomto návrhu súd rozhodol uznesením sp.zn. 4C/15/2014-17 zo dňa 22.1.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.2.2014.

V ďalšej časti odôvodnenia žalobného návrhu navrhovateľka popísala rozbor danej právnej problematiky, v ktorom poukazuje na ustanovenia vnútroštátneho práva o predmetnom inštitúte (§ 551 Občianskeho zákonníka), na jednotlivé články smernice 93/2013 EHS týkajúce sa problematiky spotrebiteľských zmlúv a na jednotlivé rozhodnutia Súdneho dvora EÚ týkajúce sa spotrebiteľských vzťahov. Poukázala okrem iného aj na uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 11C 193/2011, podľa obsahu ktorého okresný súd v danej veci predložil Súdnemu dvoru EÚ dňa 21. 12. 2011 vec na vyriešenie prejudiciálnej otázky: Či bráni článok 38, článok 17 Charty základných práv EÚ v spojení s článkom 169 Zmluvy o fungovaní EÚ v aplikácii takej vnútroštátnej úpravy, podľa ktorej sa na základe dohody o zrážkach zo mzdy vykonávajú spotrebiteľovi zrážky zo mzdy bez súdnej kontroly, za neprijateľných podmienok a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zrážky zrušiť.

Z odôvodnenie žalobného návrhu súd zistil, že text žalobného návrhu obsahuje aj procesný návrh na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku s tým, že vec bude predložená Ústavnému súdu SR alebo Súdnemu dvoru EÚ podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie pre posúdenie zásadného výkladu, či inštitút dohody o zrážkach zo mzdy sa považuje za rozporný s právom Európskej únie a s medzinárodnou zmluvou. Na tomto procesnom návrhu navrhovateľka však netrvala a preto súd o tomto procesnom návrhu navrhovateľky nerozhodoval.

K samotnému inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy navrhovateľka okrem iného uviedla, že tento nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale ako už uvádza Súdny dvor (k tomu citovala rozsudky Súdneho dvora EÚ napr. vo veci C 168/05, C 243/08, C 240/08, C 334/92 a iné), pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Situácia sa vyhracuje a dostáva do kolízie s verejným poriadkom, ak dôjde k zrážkam zo mzdy na sumy vyplývajúce z neprijateľných podmienok, alebo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Navrhovateľka ďalej uviedla, že ani v prípade upustenia od použitia dohody o zrážkach zo mzdy bez presného vyhlásenia veriteľa nemá istotu, že v budúcnosti opätovne nevyzve zamestnávateľa navrhovateľky na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky, vrátane spornej časti pohľadávky.

Navrhovateľka v čase uzavretia zmluvy nedokázala vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné. Nedokázala ani rozpoznať nesúlad inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom Európskej únie. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je upravená v Občianskom zákonníku umožňuje postihnúť majetok navrhovateľky v podobe jej mzdy aj na plnenia z nekalých zmluvných podmienok, alebo v rozpore s kogentnými predpismi bez predchádzajúceho posúdenia nezávislým súdom.

V závere navrhovateľka uviedla, že podľa § 80 písm. c/ O.s.p. má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetného právneho úkonu, ktorým žalovaný účastník stratí akúkoľvek legitimitu na použitie kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v danej spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľnosť predmetnej zmluvnej podmienky opiera o ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom naliehavý právny záujem vyplýva aj z ustanovenia § 153 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. Hrubá nerovnováha je daná z vyššie uvedených dôvodov tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku. Na základe takto popísaného skutkového stavu a právneho odôvodnenia sa navrhovateľka domáhala určenia, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy v danej úverovej zmluve je neplatná.

Odporca zaslal súdu písomné vyjadrenie, z ktorého vyplýva, že návrh navrhovateľky považuje za nedôvodný a žiadal, aby súd predmetnú žalobu v celom rozsahu zamietol. Toto stanovisko odôvodnil tým, že tvrdenie navrhovateľky o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy pre rozpor s právom EÚ je právne neopodstatnený a založený na skutočnostiach, ktoré s dohodou o zrážkach zo mzdy nemajú žiadnu vecnú a právnu súvislosť. Právo EÚ neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by túto otázku riešilo. Vychádzajúc z formulácie žaloby podľa odporcu je zrejmé, že ide o zjavné nepochopenie podstaty a hraníc prípustnosti eurokonformného výkladu. Za neprípustné odporca označuje aj tie časti tvrdení navrhovateľky, ktoré sa odvolávajú vo veci Simmenthal tvrdiac, že autor žaloby, ktorým zrejme

navrhovateľka nebola, evidentne dané rozhodnutie nepochopil. Tiež odkazy na rozhodnutia ako napr. rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe AZ 17U 192/2010 sú po skutkovej a právnej stránke tak diametrálne odlišné, že akúkoľvek súvislosť s touto prejednávanou vecou nie je možné objektívne zistiť. Celá žaloba je koncipovaná na akýchkoľvek iných tvrdeniach než na tých, ktoré by vyplývali z relevantnej právnej úpravy. Odporca navrhol, aby navrhovateľke bola uložená povinnosť podrobne vysvetliť, ako sa ňou označené rozhodnutia týkajú tohto súdneho konania.

Odporca tiež uvádza, že z obsahu žaloby nie je zrejmé, prečo by sa nemohli uhrádzať splátky úveru, keď každá splátka predstavuje platenie predmetu plnenia a ceny plnenia. Predmet plnenia a cena plnenia nie sú v zmysle relevantnej právnej úpravy (ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) neprijateľnou podmienkou, a preto ani pri uhrádzaní splátok prostredníctvom zrážok zo mzdy nie je možné tvrdiť, že by sa tak uhrádzalo plnenie z neprijateľných podmienok. Odporca tvrdil, že žaloba je účelovo koncipovaná vo vzťahu k plneniam z neprijateľných podmienok, ktoré v prípade splátok úveru neboli uplatnené a požadované. Odporca tiež uvádzal, že tvrdenia navrhovateľky popierajúce platnosť dohody o zrážkach zo mzdy ako takej sú v rozpore so zákonnou právnou úpravou, nakoľko vzájomné práva a povinnosti z takejto dohody určuje práve zákon. Je zrejmé podľa tvrdenia odporcu, že navrhovateľka ani len nevyvodzuje neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy zo súhrnu práv a povinností z dohody a teda nevychádza z obsahu dohody. V ďalšom poukazuje na nesprávne tvrdenie navrhovateľky, keď dohoda o zrážkach zo mzdy má umožniť svojvoľné určenie dlhu a postihnutie majetku s tým, že navrhovateľka opomenula fakt, podľa ktorého zrážka zo mzdy nemôže prevyšovať zákonom určenú hranicu a tiež to, že dohoda zrážkach zo mzdy je výsledkom slobodného rozhodnutia túto dohodu uzavrieť. Odporca tiež namietal nedostatok naliehavosti právneho záujmu na takejto určovacej žalobe.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 20.8.2012, s dohodou o zrážkach zo mzdy z toho istého dňa, s oznámením odporcu adresovaným navrhovateľke o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere, s upozornením odporcu o výške dlžnej čiastky zo dňa 7.11.2013, so splátkovým kalendárom k zmluve o revolvingovom úvere, s potvrdením zamestnávateľa odporkyne o počte zrazených splátok zo mzdy navrhovateľky zo dňa 17.1.2014 a 17.3.2014, s kartou klienta a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania uzavreli úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX dňa 20.8.2012. Na základe zmluvy o úvere bol navrhovateľke schválený revolvingový úver vo výške 1 500,-- eur so splatnosťou úveru po dobu 42 mesiacov, s výškou mesačnej splátky úveru 80,37 eur. Dátum splatnosti prvej splátky úveru bol stanovený na 19.10.2012 a poslednej 19.3.2016. Bola dohodnutá mesačná periodicita splácania úveru. Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje určenie ročnej priemernej miery nákladov na 66,42 % pri priemernej RPMN ku dňu podpisu zmluvy 45,60 %. Navrhovateľke bola schválená výška revolvingu 902,92 eur pri úverovom limite 1 500,-- eur s tým, že celková čiastka, ktorú musí navrhovateľka uhradiť (úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) bola stanovená na sumu 3 375,54 eur. Spolu s úverovou zmluvou uzavretou účastníkmi konania dňa 20.8.2012 bola účastníkmi konania uzavretá aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Táto dohoda nie je súčasťou úverovej zmluvy a nenachádza sa na tej istej listine. Úverová zmluva aj dohoda o zrážkach zo mzdy sú typickými formulárovými zmluvami písanými malými písmenami s množstvom nečitateľného textu. Na základe uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy odporca dňa 1.3.2013 požiadal zamestnávateľa navrhovateľky S. W. N.. T. V. (v súčasnosti je názov zamestnávateľa navrhovateľky G. W. N.. T. V.) o vykonávanie zrážok z dôvodu, že navrhovateľka meškala s úhradou jednej splátky.

Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľky mal súd preukázané, že ku dňu 17.3.2014 bolo navrhovateľke na zmluvu č. XXXXXXXXXX, ktorá bola používaná ako variabilný symbol platby zrazená suma 642,96 eur.

Navrhovateľka bola vypočítaná ako účastníčka konania v zmysle § 131 Občianskeho súdneho poriadku. Uviedla, že v r. 2012 súrne potrebovala finančné prostriedky pre to, aby mohla vrátiť bratovi dlh, na splatení ktorého trval. Potrebovala 1 800,-- eur a za týmto účelom oslovila odporcu. Odporca nesúhlasil

s takouto výškou poskytnutého úveru a úverový limit bol navrhovateľke schválený na 1 500,-- eur, z čoho podľa tvrdenia navrhovateľky jej veriteľ vyplatil iba 748,78 eur. V deň, keď uzatvárala zmluvu o revolvingu, uzatvárala aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Navrhovateľka považuje zmluvu uzavretú s odporcom za zmluvu, ktorá obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok. Túto zmluvu podpísala na predtlačenom tlačive, do ktorého boli dopisované údaje a konkrétne právna zástupkyňa navrhovateľky poukázala na článok 8.1 zmluvy o úvere, pričom podľa tohto zmluvného dojednaní v prípade možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru čo do výšky 192,08 eur je navrhovateľka povinná zaplatiť poplatok za odklad splátok 215,73 eur. Odmena vzhľadom na reálne poskytnutý úver, ktorý bol navrhovateľke vyplatený vo výške 748,75 eur, je vysoká a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, o čom rozhodol už iný súd a to Okresný súd Stará Ľubovňa pod sp.zn. 6C/55/2013.

Z karty klienta s dátumom tlače 24.10.2013 súd zistil, že navrhovateľke bola poskytnutá čiastka 1 500,-- eur, avšak vyplatená jej bola čiastka 748,75 eur, z čoho navrhovateľka splatila 482,85 eur a zostáva jej doplatiť 2 892,69 eur. V karte klienta sa uvádza dlh ku dňu podania žaloby (zrejme má odporca úmysel navrhovateľku žalovať) 2 892,69 eur, pričom eviduje poplatok za rozhodcu 32,40 eur, poplatok právnikovi 428,46 eur.

Na návrh navrhovateľky súd nariadil uznesením sp.zn. 4C/15/2014-17 zo dňa 22.1.2014 predbežné opatrenie, ktorým uložil zamestnávateľovi navrhovateľky zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a odporcovi uložil povinnosť zdržať sa výkonu práva vyplývajúceho z tejto dohody až do rozhodnutia vo veci samej. Odporca proti tomuto uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia odvolanie nepodal a tak uznesenie nadobudlo právoplatnosť ku dňu 14.2.2014.

Podľa § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoja ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí. (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro bod 37 Asturcom bod 51).

Zákon č. 150/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, zakotvil s účinnosťou od 1. 4. 2004, t. j. pred uzatvorením spornej zmluvy do nášho právneho poriadku inštitút spotrebiteľských zmlúv. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práva.

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

Podľa § 153 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších právnych predpisov súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa ustanovení čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa ustanovení čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7.

Podľa ustanovení čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Podľa § 80 O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Ako už bolo vyššie uvedené odporca namietal naliehavosť právneho záujmu navrhovateľky s tvrdením, že navrhovateľka naliehavý právny záujem ničím neodôvodnila. Súd má zato, že v danom prípade naliehavý právny záujem navrhovateľky je preukázaný tým, že žalovaný účastník reálne plnil realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádza a môže aj v budúcnosti dochádzať bez právneho dôvodu (akéhokoľvek rozhodnutia súdu, alebo inej inštitúcie) k zásahu do majetkovej sféry navrhovateľky, pričom zamestnávateľ navrhovateľky bude musieť rešpektovať uzatvorenú dohodu vykonávať zrážky zo mzdy navrhovateľky a žalovaný účastník sa môže na úkor navrhovateľky takto bezdôvodne obohacovať. Navrhovateľka iným spôsobom ako žalobou na súde sa zmeny tohto stavu nemôže domôcť. Vychádzajúc z ustanovenia § 80 O.s.p. teda súd zhodnotil, že navrhovateľka preukázala naliehavosť právneho záujmu na určovacej žalobe, ktorou má súd určiť, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je.

Ako už bolo uvádzané v deň podpisu zmluvy o revolvingovom úvere navrhovateľka podpísala na zvlášťnej listine aj dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvorenú v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej navrhovateľka súhlasila, aby jej boli vykonané zrážky zo mzdy, a to minimálne vo výške mesačnej splátky uvedenej v zmluve o úvere. Predmetnou dohodou navrhovateľka súhlasila, že veriteľ je oprávnený túto dohodu predložiť zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti zmluvy o úvere. Z dokazovania mal súd preukázané, že zmluva o úvere je tzv. štandardná, alebo formulárová zmluva a ide o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek v platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly uplatnenej veriteľom na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený Smernicou Rady 93/13 EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom, alebo dodávateľom, nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávajúcu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah.

Je potrebné zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd v danom prípade poukazuje na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179 ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Okrem toho súd poukazuje na skutočnosť, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 20.8.2012 obsahuje aj neprijateľné zmluvné podmienky napr. v bode 8.1. Podľa dohody bolo dojednané, že

za možnosť odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru je navrhovateľka povinná uhradiť poplatok vo výške 215,73 eur a odklad akýchkoľvek splátok revolvingu poplatok vo výške 192,08 eur. Z rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp.zn. 6C/55/2013-79 zo dňa 10.2.2014 bolo zistené, že poplatok za možnosť odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V tomto konaní bol na strane odporcu označený taktiež žalovaný účastník. Dohodou o zrážkach zo mzdy bola dohodnutá splatnosť aj tohto poplatku určeného na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a zabezpečená výmožnosť tohto finančného plnenia.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi navrhovateľkou a odporcom, ktorá zabezpečovala peňažné plnenie zo zmluvy o úvere obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že navrhovateľka ako spotrebiteľ bola nútená dohodu vo vzťahu k odporcovi ako veriteľovi podpísať napriek tomu, že dohoda o zrážkach zo mzdy a zmluva o revolvingovom úvere sa nenachádzajú na jednej listine a neobsahujú iba jeden podpis navrhovateľky. Podpisom zmluvy sa navrhovateľka dobrovoľne podrobila vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi.

Nakoľko uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, súd je toho názoru, že spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly, prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 až 6 Občianskeho zákonníka a žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. v nadväznosti na ustanovenie § 149 O.s.p. a ich náhradu priznal navrhovateľke, ktorá mala v konaní plný úspech. Trovy konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia navrhovateľky, pričom navrhovateľke na účet jej právnej zástupkyne bola v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platom znení priznaná náhrada trov právneho zastúpenia za dva úkony a to príprava a prevzatie zastúpenia 12.3.2014, účasť na pojednávaní 24.3.2014 ako 1/3 výpočtového základu (§ 11 ods. 1) po 61,87 eur a režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 8,04 eur t.j. 16,08 eur.

Súd priznal navrhovateľke na účet právnej zástupkyne navrhovateľky aj náhradu cestovných výdavkov podľa zák.č. 283/2002 na pojednávaní dňa 24.3.2014 Košice - Spišská Nová Ves a späť 2 x 97 km t.j. 194 km. Cesta bola realizovaná osobným motorovým vozidlom zn. Mercedes Benz pri kombinovanej spotrebe 6,8 litrov/100 km pri cene pohonných látok 1,34 eur a základnej náhrade 0,183 km. Spotreba PHM: 194 km/100 x 6,8 x 1,34 eur/liter = 17,67 eur, amortizácia 194 x 0,183 = 35,50 eur, z čoho právna zástupkyňa navrhovateľky účtovala polovicu (17,67 : 2 = 8,83 eur, 35,50 : 2 = 17,75 eur), keďže sa zúčastnila aj pojednávania vo veci vedenej pod sp.zn. 4C/15/2014 vytýčeného v tom istom senáte na ten istý deň.

Právnej zástupkyne navrhovateľky bola tiež priznaná náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR za každú aj začatú polhodinu 1/60 výpočtového základu t.j. 13,40 eur. Za 6 polhodín náhrada za stratu času predstavuje 80,04 eur, pričom opätovne právna zástupkyňa navrhovateľky žiadala z totožných dôvodov priznať iba polovicu náhrady za stratu času t.j. 40,02 eur. Súd vyčísluje náhradu trov právneho zastúpenia na sumu 206,42 eur (123,74 + 16,80 + 8,83 + 17,75 + 40,02). Náhrada trov konania bola priznaná na účet právnej zástupkyne navrhovateľky JUDr. Moniky Marjanovič.

Pre rozhodnutie o výške nákladov cestovného mal súd k dispozícii všetky listiny, ktorými právna zástupkyňa navrhovateľky preukazovala oprávnenosť nároku na náhradu týchto trov. Predložila technický preukaz motorového vozidla resp. osvedčenie o technickej spôsobilosti motorového vozidla a pokladničný blok od nákupu pohonných hmôt datovaný 19.3.2014.

Navrhovateľka je v zmysle § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení oslobodená od platenia súdnych poplatkov, preto odporca je povinný zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu z titulu súdneho poplatku 99,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.